

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Luni-a, Mèrcuri-a, Vineri-a ser'a, si Dominec'a deminét'a.

Cancelari'a Redactiunii:

Malulu inf. alu Dunarii, Nr. 32.

Locuinti'a Redactorului:

Malulu inf. alu Dunarii, Nr. 19.

Scrierile nefrancate nu se voru primi decâtu numai de la corespundintii regulari ai „Federatiunii“
Articlii tramisi si nepublicati se voru arde.

Pretulu de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 4 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 7 fl. 50 cr.
Pre anulu intregu . . . 15 fl.

Pentru Romania:
4 galb. pre anu, — 2 galb. pre 1/2 de anu, — si 1 galb. pre 1/4 de anu.

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a timbrale pentru fiesce care publicatiune separatu. In Loculu deschisu 20 cr. de linia
Unu esemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 4/16. martiu, 1868.

Situatiunea politica generala, dupa atâte sgomote, faime scornite si alarmâri de resbelu, respandate intru adinsu cu intentiune binecunoscuta, se pare a se fi linisitu. Spiritulu novelistiloru si alu speculatoriloru politici incepe a se molcomi. Semnalulu pentru a deveni in armonia cu realitatea lucrurilor, se dâ de acolo, de unde se dedese si alarmulu, de la Paris. Monitorulu universalu in editiunea sa de sera in 12. l. c. vine a recomandâ cumpetarea, de la care se abatuse si elu pre unu tempu. Sucesulu caletoriei principelui Napoleuu se vede a fi contribuitu multu la acesta schimbare a situatiunii. Mai nainte cu câte-va dile inca, se negâ tota insemnetatea caletoriei principelui rosiiu, i-se contestâ caracteriulu oficialu si scopulu diplomaticu, asta-di totu in acele regiuni politice d'in Paris, i-se recunosee una importantia serioasa. Acum se dîce, câ principele au avutu o missiune de mare insemnetate. Numai e vorb'a câ Principele ar fi fostu tramisu a face incercare, ca sê desbine Prussia de câtra aliantia rusescâ, ei de a starui ca guvernulu de Berolinu sê mediuloceasca prin influentia sa amicabile la cabinetulu rusescu, ca acestu-a urmandu ca totu de-a un'a o politica intiepleta si cumpetata, si descuragiandu tota agitatieuna in valea Dunârii, sê faca a incetâ banuecele, cari se sustinu fatia cu politic'a ei (a Russei) in Oriunte, singurul punctu, unde se mai observa inca ore-si care pericu pentru pacea si liniscea Europei. Dupa corespundintiele de Paris, a le diurnaleloru osbite si a nune ale „Independintiei belgice“ guvernulu francescu au fi preamultumitu de rezultatulu ce l'au cascigatu si pana acum vârulu imperatului. Decâtu numai, câ informatiunile corespundintiloru nu sunt destulu de precise, pentru ca sê ne potemu pronunçâ despre valoarea loru. Avemu sê mai adaugemu, câ unu corespundinte d'in Paris, vorbindu despre intalnirea ce D. Budberg, solulu Russei, avuse in 8. l. c. cu imperatulu Napoleonu, vre sê scie, câ solulu Russei ar fi facutu suveranulu francescu cele mai positive asecurâri despre despusetiunile cu totulu pacifice a le guvernulu rusescu. Asiè dara ne am potè culcâ sê dormimu fara grige, daca brosece si grierusii politici nu ni-aru infestâ d'in tote pârtile, cu cantecele loru cele neplacute. Cestiunea Orientalâ inse nu adorme, neci sê pote alinâ prin curteniri câtu de amicabili a le principelui Napoleonu sêu chiaru si a le unchiului sêu la curtea de Berolinu sêu prin acest'a la cea de Petrupole, ci in locu de curteniri, descantece, etc, se recere cura radicalâ. Medicii europeni trebue sê resolve in consiliulu loru operatiunea, câ de nu, voru fi nevoiti acusi a stâ fatia cu fapt'a implinita a mortii — si a o constatâ. De almintrea inca, operatiunea numai intru acestu intiesu se pote face, câ-ci singur'a operatiune asupr'a unui cadavru este — immormentarea. Inviarea cadavrelor e opu alu Ddieirei si ca atare intra in categori'a minuniloru, dar de aceste nu se mai intempla in epoc'a nostra cea peatosa si chiaru in favorea aceloru, cari respingu invetiaturele evangelice d'impreuna cu tote minunile sale.

Cu tote aceste inregistrâmu si noutâtile ce ni vinu despre staruintiele de reforme a le guvernulu turcescu. Asiè, d. e. se dîce cu seriozitate, câ padi-shahulu este resolutu 1) a intruduce elementulu cres-tinescu in tota administratiunea imperatfei, 2) a se face unu bugetu anualu regulariu precum si controlarea incassârilor si speselor prin unu consiliu, ce se va asiedia pentru acestu scopu d'in Turci si Crestini, si 3) a secularisâ bunurile besericesci (Vacufu) cari facu aproape jumetate d'in bunurile funduarie a le Turciei. Nu potemu sê apretiuimu aceste refor-

me pana candu nu vomu avè date secure, câ s'au pusu si in lucrare, — pre hartia, tote planurile de reforme sunt frumose, dar sê vedemu cum se voru realisâ.

Discussiunile asupr'a Irlandiei se urmeza in camer'a comunelor Angliei. Membrii casei, cari luara parte la desbateri, au avutu osbite pareri asupr'a cestiunii, de unde potemu face deductiunea preafiresca, cumca daca nu se potu involi a supr'a causei releloru, ce bantuescu acesta nefericita tiera, cum se voru potè unî a supr'a remediiloru de vindecare. Tota intiepletiunea guvernulu britanicu, de a vindecâ relele Irlandiei, e concentrata — celu putienu pana acum — in planulu de a infintia o universitate catolica pentru Irlandia, de aici resulta câ politic'a dlui D'Israeli consiste numai in mesure paliative, si — asceptare, pana candu impregiurârile si pote opusetiunea camerei nu voru sili pre guvernulu a se prinde seriosu de lucrare.

Cas'a represintantiloru Ungariei tienù asta-di o siedintia scurta, in carea presiedintele aretâ câ deputatulu Sabiului Aug. Kapp si-a suscernutu credentiaulu si câ au incursu mai multe petitiuni, cari s'au trecutu la comisiunea resp. De a cu susternù o petitiune a reuniunei gimnastice d'in Pest'a pentru subsidiu d'in mediulocele tierei; Vujanovics interpelâ pre ministrulu de comunicatiune in privint'a punctulu ce ar' avè sê lege calea ferata d'intre Ungaria si Galicia. Ministrulu Mikó respunde, câ ministeriulu in contielegere cu regimulu celeialalte pârti a imperiului au emisu o comisiune, carea sê cerceteze puntele mai potrivite pentru trecerea carpatiloru, si carea inca nu-si fini lucrârile, d'in care cauza ministeriulu inca nu e in stare d'a potè da o dechiarare resoluta. Siedintia se inchiae inainte de 12 ore votandu-se bugetulu casei pre lunele ianuariu si faurariu cu 113,800 fl. a.

Delegatiunea ungresca.

Continuarea sied. d'in 13 martiu.

Reincependu-se siedintia, dupa ce fù suspinsa pre o diumetate de ora, Tisza dechiarâ in numele sêu si alu consotiloru, câ elu este indestulitu de modulu, in carele se desavueza spressionile ofensive, inse ar' fi doritu ca ministrulu sê nu se fia demisu la interpretarea legi.

Perzel e de parerea, ca in interesulu dinastiei si alu Ungariei, armat'a ungresca sê se infintieze fâra intardfare. — Se continua desbaterile pentru si contra propunerei majoritatii in caus'a bugetulu.

Maniu, in cuventarea sa, areta, câ regimintele de confes. orientale, in locu de a fi proviedute cu preuti de religiunea loru, au preuti catolici; câ acesti-a manipuleza matriculele si primescu chiaru si stole de la cei de alta religiune. Se plange si despre aceea, câ in regimintele romane d'in confinele militari nu sunt auditori, cari aru precepe limb'a romana, ci se folosescu interpretatori, cari apoi facu cele mai multe confusiuni. Cere, ca aceste nedreptatfri sê se inluca in protocolu, ca ministeriulu sê-si pota cunosce detorintia, pentru a le pune capetu.

Siedintia d'in 14 martiu. Dupa autentificarea protocolulu Bonis cere, ca dechiaratiunea ministrulu de resboiu sê se induca in protocolu. Notariulu Horvâth respunde, ca dupa datin'a de pana acum atari dechiaratiuni se amintescu numai in diuariu. Ghyeczy pretinde, sê se amintescâ si contradechiaratiunea lui Tisza. Várady propune, sê se aviseze numai la scrisorile respeptive ale diuariului, ceea ce se si primesce.

La ordinea d'ilei e raportulu comisiunii despre bugetulu marinei pentru 1868. Reporterulu Zichy cetesce referatulu; dupa aceea ie cuventulu Col. Ghyeczy, si dîce, câ spesele pentru marina sunt necesarie, pentru ca investitiunile lucurose ale aniloru trecuti sê nu treca fâra nici unu folosu, si ca sê nu se strice materialulu. Flot'a e necesaria pentru a apèrâ

ambele staturi ale monarchiei. Aru dorî ca sê se faca reductiuni si in acestu bugetu, consi lerandu inse natur'a transitoria a bugetulu, de asta data nu va face nici o propunere in ast'a privintia.

In desbaterea speciala se incuviintiedia spesele conducerei centrale cu 106,700 fl. conformu decisiuniloru delegatiunii d'in senatulu imperialu; as menea se votedia pusestiunea II. dirigatoriile si officie cu 729,190 fl. si puset. III. trupele si institutiele cu 1,027,754 fl. — La punctulu alu treile doresce del. Radich (d'in Fiume), ca in scol'a de marina d'in Fiume sê se primesca si teneri d'in Ungaria; se accepteza.

La puset. IV. (nâi armate si de reserva) cu 1,441,635 fl. propune Simonyi, sê se sterga sum'a de 110,000 fl. pentru nai'a de resboiu „Elisabet'a“, care se afla in Meccicu. Sub colonelulu Ghyeczy se roga in numele admiratului pentru aplaci larea acestei sume, câ-ci in casulu contrariu aru deveni in perlesitate mare. (Helyes d'in tote pârtile.) Stang'a afara de ctele Stef. Esterhazy voteza inontra aplacidârii. Puset. IV. statulu nâiloru de resboiu cu 5,411,876 fl. se primesce asemenea puset. V. edificâri pre apa si uscatu cu 90,500 fl. si puset. VI. erogatiuni generale cu 60,000 fl. Puset. VII. spese de provisiune cu 158,230 fl. se incuviintieza. Preste totu dara s'a votatu recerintia ordinaria cu 7,525,477 fl. fatia cu 7,508,477 fl. votate de deleg. senatulu imperialu.

Urmeza desbaterea despre extraordinariulu armatei de pre uscatu. Referentele Kerkápolyi cetesce referatulu. Ghyeczy vorbesce despre manipuliunea baniloru, despre operatiunea comuna de finantie si afla, câ statulu caseloru nu e asiè, precum l'au espusu ministrii de finantie in senulu comisiunii.

Ivánka e de parerea, câ procurarea pusceloru stâ in legatura cu organizarea armatei; afacerea acestâ inse se tiene de legelatiune, carea se va inagrigh de coperirea speselor. Cu monture suntemu prove liuti mai bine, decâtu se recere. Fortificarea cetâtiloru nu e afacere comuna; fortificârile sunt investitiuni pentru cetâtile respeptive, si remanu proprietatea aceloru-a. Eu nu negu necesitatea fortaretiiloru, ba asiu dorî sê se faca fortificâri in Comaromu si in Ardealu; acestea inse sê se completeze in 4—5 ani. In fine me dechiaru pentru votulu minoritatii. — Stang'a propune dara in locu de 18,686,000 numai 12,513,063 fl.

Várady: Eu sum convinsu, ca puscele noue si armârile proieptate nu voru asigurâ invingerea; la acest'a e de lipsa infintierea armatei magiare, si organizarea avantiamentulu,

Se cere votisarea si se primesce propunerea comisiunii. Pentru monture se incuviintieza numai 2,576,762 fl. in locu de 2,700,000 fl; pentru scopuri sanitare numai 55000 fl. in locu de 75000 fl; pentru trasure militare 685,000 fl; pentru supranumerarii d'in resboiulu de 1866 se voteza 3,600,000 fl; pentru edificâri militare 1,736,000 fl; pentru cavaleria 126000 fl. Urmeza referatulu comisiunii despre extraordinariulu marinei; regimulu cere 100,000 fl. comisiunea propunc 968,000 fl., ceea ce se primesce.

Transilvani'a.

Blasiu, 8 martiu. 1868.

Metropoli'a gr. cat.

Despre metropoli'a nostra nu mai audîmu nimic de vre o doue lune incoce. Se pare, câ impreuna cu nemoritoriulu Alessandru s'a immormentatu in sinulu pamentulu, de unde scimù, câ nu se mai reintorce nemicu, fâra pentru a dou'a vietia.

Clerulu si natiunea astepta cu neastemperu momentulu, candu voru se audia rostulu omnipotentiloru de la cârma. Astepta suspinsi intre sperare, câ voru sê-si exercite dreptulu celu mai scumpu de a-si alege pre capulu basericescu si conducatoriulu loru politicu; si intre temere panica, ca nu cum-va regimulu actualu, folosindu-se de dreptulu ne marginitu, ce i-a datu diet'a pestana preste serman'a nost'a patria, usandu-se — de mân'a, ce o are libera, sê traga dunga si preste acestu dreptu, ca si preste alte multe.

Lovitur'a puternica, ce atinse pre sasii d'in Ardealu, chiaru in capulu loru, si in dreptulu celu mai

